

Savoir-vivre na cmentarzu 39 i na pogrzebie

Cmentarz to miejsce szczególne, które wymaga odpowiedniego zachowania. Wiedza o tym, jak się zachować odwiedzając nekropolie przydatna może być podczas świąt, pogrzebów, ale również w dni powszednie, kiedy udamy się z wizytą na grób bliskich.

W tym wydaniu postaramy się przypomnieć podstawowe i najważniejsze zasady savoir-vivre'u, które na przestrzeni lat i zmieniających się pokoleń w niektórych przypadkach zdążyły pokryć się warstwą kurzu.

Należy pamiętać, że cmentarz, to miejsce przeznaczone zadumie, w którym możemy oddać cześć zarówno zmarłym bliskim osobom, jak również tym niespokrewnionym z nami, ale zasłużonym dla lokalnej społeczności lub kraju. Z tego też powodu mimo że teren cmentarza stanowi otwartą przestrzeń, starajmy się nie traktować go tak, jakbyśmy byli w parku czy na zwykłym spacerze. Wskazane jest zachowanie umiaru w rozmowach i prowadzenie ich ścisłym tonem. Warto również pamiętać o telefonach, których niejednokrotnie wesoły, rozrywkowy dźwięk może zakłócić nastrój panujący na cmentarzu.

Odwiedzając cmentarz pamiętajmy, że przez większą część dnia (przynajmniej na większych cmentarzach) odbywają się na nim pogrzeby. Nasze nieostrożne lub niestosowne zachowanie może wywołać u żałobników dodatkowy ból i cierpienie.

Przy okazji pobytu na cmentarzu z dziećmi, rodzice powinni pilnować swoich pociech i od małego edukować o tym, iż jest to miejsce szczególne.

Nie jest niczym intencją czynić z cmentarza miejsca posępnego czy nadmiernie smutnego, jednak zachowanie powściągliwości w zachowaniu pomóc może nam w zapewnieniu, że pozwolimy innym osobom odwiedzającym cmentarz na chwilę refleksji i zadumy.

Na zatłoczonych alejach

Najwięcej ludzi odwiedza cmentarze podczas świąt: Zauszek, Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Szczególnie podczas pierwszego z wyżej wymienionych dni na cmentarzach panuje tłok. Już w okresie poprzedzającym święta na alejach notujemy wzmoczony ruch, szczególnie samochodowy.

W tym miejscu pragniemy wskazać, że nie tyle ze względu na posadowione na terenie cmentarza znaki oraz wynikające z nich obostrzenia wiążące kierowców w ruchu drogowym, m.in. ograniczeniami prędkości, co z uwagi na charakter i specyfikę miejsc, jakimi są cmentarze, po ich terenie należy poruszać się powoli, ostrożnie. Postępowanie takie ma na celu przede wszystkim bezpieczeństwo, ale również utrzymanie ciszy oraz spokoju. Pędzące środkami alejek cmentarnych samochody nie tyle stanowią zagrożenie dla pozostałych pieszych osób odwiedzających nekropolie, co zakłócają spokój i panującą na cmentarzach atmosferę zadumy.

Równocześnie poruszanie się samochodem po cmentarzu należałoby uznać za ostateczność. Dla osób starszych lub schorowanych możliwość poruszania się pojazdem mechanicznym po terenie nekropolii to konieczność. Jednak dla pozostałych z nas, wybierających się na cmentarz w okresie wzmoczonego ruchu prosba o to, abyśmy zadbał o miejsce parkingowe, a najlepiej udali się na cmentarz środkami zbiorowej komunikacji. Rozwiązanie takie zmniejszy ryzyko stania w korkach podczas dojazdu oraz pozwoli na spokojny spacer alejami cmentarnymi bez konieczności ustępowania z drogi samochodom na cmentarzu.

Porządek przed świętami i po świętach

– *Jako ludzie potrzebujemy znaków i gestów zewnętrznych (uwaga: zmarłym one nie są żadną miarą potrzebne!). Grozi nam przesada (przerost formy nad treścią), próżność, zbytek, porównywanie się z innymi. Idzie więc o to, aby te sprawy zewnętrzne nie były ZAMIAST tego, co najistotniejsze: modlitwa, skupienie, czynna miłość bliźniego – mówi ks. Aleksander Radecki.*

Przed świętami powinniśmy zadbać o porządek nie tylko w domach, ale również na grobach naszych bliskich. Pamięć wyrażona przyniesionymi kwiatami i zniczami z całą pewnością jest godna naśladowania, jednak, stan nagrobka jest również jej wyrazem. Tym bardziej, że świątecznych okazji do odwiedzin grobów naszych bliskich jest w roku ledwie parę.

Warto też pamiętać o posprzątaniu zwiędłych kwiatów po świątach, tak samo jak po pogrzebie. Widok zwiędniętych, pokrzywionych nieraz zgnitych kwiatów na grobach jest naprawdę przykry. Regularnie sprzątając miejsce pochówku naszych krewnych, okazujemy im w ten sposób szacunek, wspomnianą pamięć, ale również nadajemy cmentarzom charakteru miejsca, w którym panuje porządek.

Wyrzucanie śmieci między alejki czy w miejsca porośnięte zielenią jest czynem, czego czynić nie należy. Mimo to nierzadko na cmentarzach zaobserwować można, tzw. dzikie śmietniki. Sprawa oczywista w życiu codziennym, czyli wyrzucanie śmieci do koszyków na nie przeznaczonych winna taką pozostać również na cmentarzach.

Udział w pogrzebach

Uczestniczenie w pogrzebie dla większości osób stanowi smutną konieczność, dla bliskich zmarłych zaś jest często sytuacją bardzo bolesną. Uszanujmy więc i pamięć o zmarłym, i emocje jego rodziny. Jeśli rodzina wyraźnie poprosiła o nieskładanie kondolencji, nie podchodźmy i nie wyrażajmy głośno wyrazów współczucia. Już sama nasza obecność podczas ceremonii świadczy o tym, że zmarły był dla nas ważną osobą albo był znaczącą osobą dla ludzi nam bliskich.

O pogrzebach dalszych znajomych często dowiadujemy się z gazet. Nekrologi w gazetach zazwyczaj zamieszczają najbliżsi zmarłego, informując w ten sposób o śmierci osoby, o dacie i miejscu jej pogrzebu. Kondolencje dla rodziny osoby zmarłej mogą natomiast zamieścić jego dalsi znajomi, by publicznie się z nim pożegnać oraz wyrazić współczucie z powodu jego odejścia.

Obecność na pogrzebie osoby bliskiej to w polskiej tradycji obowiązek. Warto pamiętać o tym, że przyjęło się, iż jedynie istotna przyczyna, jak np. poważna choroba może usprawiedliwić naszą nieobecność na pogrzebie.

Stosowny ubiór

W Polsce z załobą kojarzony jest kolor czarny, przeznaczony dla najbliższej rodziny. Jako dalsi krewni, przyjaciele, znajomi nie musimy ubierać czarnej odzieży, wystarczą ubrania w stonowanych, ciemniejszych kolorach, takich jak granat, popiel, brąz. Panie powinny zwrócić uwagę na długość spódnicy oraz dekolty. Nawet gorące lato nie uprawnia do odkrywania dużej ilości ciała podczas uczestnictwa w pogrzebie. Zadbajmy też o obuwie, rezygnując z butów z odkrytymi palcami.

Panowie nie powinni natomiast zakładać sandałów ani sportowego obuwia. Koszulę należy mieć zapiętą na ostatni guzik. Te same zalecenia dotyczą dzieci.

Punktualnie i według zasad

Oczywistym jest, iż na pogrzeb powinniśmy przybyć punktualnie i nie wychodzić przed zakończeniem całej ceremonii. Należy mieć świadomość, że ceremonia pogrzebowa jest ostatnią szansą na pożegnanie osoby zmarłej i nie powinniśmy zakłócać wyjątkowości chwili, której jej towarzyszą swoim niestosownym zachowaniem. Często osoby niewierzące uczestniczą w samym pogrzebie, natomiast w nabożeństwie odbywającym się w kaplicy cmentarnej już nie. Tymczasem zgodnie z zasadami savoir-vivre'u powinny. Rażąco niestosownym jest pozostawanie poza obrębem świątyni, gdy w środku są wolne miejsca dla uczestników liturgii.

Pamiętajmy też o kolejności zajmowania miejsc w ławkach. W pierwszych rzędach siada najbliższa rodzina zmarłego. W kolejnych może zasiąść dalsza rodzina i bliscy przyjaciele zmarłego. W ostatnich rzędach powinny znaleźć się osoby, które nie znały osobiście zmarłego, jednak znają kogoś z jego rodziny.

Po nabożeństwie z kaplicy jako pierwsi wychodzą najbliżsi zmarłego, dopiero potem dalsza rodzina i znajomi. W ten sposób formuje się też kondukt pogrzebowy.

61 853 19 43

Bezpłatne porady
w sprawach
pogrzebowych przez
24 h na dobę

Ul. Woźna 15a
61-777 Poznań
tel. 61 853 19 43,
fax 61 852 93 20

Ul. Grunwaldzka 305
60-179 Poznań
tel. 61 867 65 71
fax 61 867 60 01

Ul. Gnieźnieńska 36
61-021 Poznań
tel. 61 872 40 14
fax 61 872 40 14

Miłostowo
Cmentarz Komunalny nr 1
tel. 61 878 02 20

Junikowo
Cmentarz Komunalny nr 2
tel. 61 867 65 71

Zakład Kremacji
Miłostowo
tel. 61 872 80 01

Universum Spółdzielnia Pracy

Jedna z najdłuższych działających w Wielkopolsce i jedna z największych firm pogrzebowych w Polsce. Jej tradycja sięga lat 60. XX wieku. Od 1975 roku zarządza dwoma poznańskimi cmentarzami. W Polsce jest prekursorem kremacji, które przeprowadza od 1993 roku. Firma świadczy kompleksowe usługi związane z organizacją ceremonii pogrzebowej, oferuje szeroki wybór trumien, wieńców oraz odzieży okolicznościowej, jak również usługi związane z opieką nad grobami dla osób, które z różnych powodów same nie mogą odwiedzić mogił swoich bliskich. Własna baza transportowa pozwala na przewóz zmarłych na terenie całej Europy. Najwyższego standardu świadczonych przez Universum usług dowodzą wielokrotnie wygrane w przetargach na organizację pochówków zlecanych przez poznański Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz liczne certyfikaty jakości.

www.universum-poznan.pl

